

ZRCADZO
WYDANO

1

ERRATA

V minulém čísle 1/87 v básni Listopad
v zahradách poslední verš zní správně:

A dětem mlha strachu hustá

Milý Honzo,

trvalo pár dní, než na mne opravdu dolehla tíha Erbenových veršů, které jsi mi poslal do počínajícího letošního roku. /Jsa provždy nedovzdělán, musel jsem listovat Kyticí, abych je našel v Holoubkovi./ Teď už tvůj lístek stojí na stole vedle kalendáře, aby mi často padal do očí. /I zapomínáním jsme vinni./ A jelikož v tuto chvíli nechci být sebecký, tvůj čin šťastného sáhnutí /jak šťastně sáhnout věděl Erben a víš i ty/ si nechci nechat pro sebe, bez tvého vědomí si dovoluji zopakovat těch osm veršů s tvým přáním všeho dobrého v roce 1988.

Běží časy, běží,
všecko sebou mění:
co nebylo, přijde,
co bývalo, není.

Běží časy, běží,
rok jako hodina;
jedno však nemizí:
pevněť stojí vina.

/Tvůj L./

MARIAN KARLICKÝ

Jedenkrát je víc než jindy
Přicházíš upoutána k zemi jen svým hlasem
černá a bílá
s kyticí prstů
Zcela jsem cítil Tvůj okamžik
kdy oči otiskly růži
a kroky blízké znějí vteřinami
Přicházíš jako kláves měkký stisk
jak vydechnutí noci
se štětcem černých vlasů
s ohništěm rtů
pleť větru nosíš
i nepolapitelné mince svítání
Tvé oči vycházejí nad rovný stůl

LUBOMÍR FILIPEC

H A V R A N I

Havrani - moji zimní bratři
Obrysem dne a skutkem noci
Žít v davu sám a bez pomoci
Vydržet z toho co mi patří

Být vznošený z dálky směšný z blízka
Být celý život na cestě
domů a ke své nevěstě
Nebát se v poli když se blýská

P O K L O N A
J A N U S K Á Č E L O V I
/jeho slovy/

Báseň ať jako voda teče
a drží jako v lednu leď
Průzračná jako kostel vkleče
a prostá jako ptačí let

Ať jako život končí tečkou
a za ní už jen zásvětí
- Běž lučním tichem za ovečkou
jak verše tvojí paměti

BYT V KTERÉM
NEJDŮU HODINY

Vše co jsme neschovali není
a nepřítomni jsme tak němi
Věci jsou náhle ztrnulé
jak nápodoba bdění

A když pak všichni spíme
spí tichem snad i stíny
Holé jsou zdi a prázdná zrcadla
Dýcháme Nebydlíme

MARTA FILIPCOVÁ

N Á R U Č M A M I N Ě I N A

Dal jsi mi náruč maminčinu
tak dlouho ji jen opouštím
a dětem svým ji zase nesu
i když v ní nikdy nespočinu

Jen předstírám že bezpečná je
že se v ní všechno zahojí
a držím pevně tesknou slzu
a bázeň svoji jako kříž

Stojí tam dodnes mezi poli
kytkami dětství ozdobený
z kamenů kámen vyđrolený
a počmáraný zlými slovy

Dal jsi mi ve snu poznat znovu
jak teplo svítí okny domů
a ze tmy zbývá jenom tenká
cestička kde se nebloudívá

V Ě N Ě Č E K

Věneček na nebi
a k zemi tíha
už si mne vybrala
prastárá vina

Už si mne vyhlédla
poslední zima
ještě mi nechala
do léta křídla

Poprvé naposled
kolébku snesla
vyprala boží sním
studánkám víčka

Poprvé naposled
povzdechla zeschla
do vůní odešla
tam si mne počká

Létem tiše sype
pyl svoje pírka
loučím se a vím proč
křídla mám těžká

Koho to hledáte
když jasmín voní
a koho čekáte
za zdí kostelní

Až si vás vybere
prastará vína
snad i vám ponechá
do léta křídla

D O P I S S Á M S O B Ě

Co ti táhne hlavou, když jdeš ráno do práce?

Jdeš potmě, obklopen tolika stejnými, už jim nepřichází, že vstávají tak brzo po půlnoci, aby o to dříve mohli po obědě vyrazit branou pryč. /Kam?/

/Byly kdysi časy, kdy se psávaly dopisy. Říkávalo se psaní./

Jednou na našem sídlišti-spídišti vyjdu ven, koupit pohlednici. Projdu kolem řeznictví, kde bude zavřeno. I trafika bude zavřená. Vracet se budu kolem potravin, kde bude sanitární den. V textilu, drogerii a domácích potřebách bude zavřeno kvůli třídním schůzkám. Přijdu k našemu domu-vchodu a na dveřích bude cedule: Pro nepřítomnost bydlících ZRUŠENO. Venku bude prázdné, bezlidné. Na silnici za domem a na nebi budou hřmít válečné stroje. Takový běžný den u nás. Alois Jirásek.

Už je nás mnoho. Nevíme o sobě a čekáme na zázrak. Čím více čekáme, tím je vzdálenější. Jak usilovně čekáme, přestáváme se divit. Divíme se už jen sobě. A pak už ani to ne. Proroci.

"Ale jinak vezme a při dobré příležitosti, jako je tato, si připomenme, že svět míru a harmonie, o němž sní umění světa, ten bude určitě bez politiků a vojáků, bez sportovců a umělců." /Naším herečkám/ Pokolikáté se mi zas vrací myšlenka o pokusu zjednat rovnováhu nerovnovážného. Umění je pokusem uvést svět vyvedený z rovnováhy na cestu k té rovnováze zpět. Když vymknuta z kloubů doba šílí. Nemusí pokaždé šílet, ale vymknutí tu je, co se pamatuje. Zajímavé je, že pokus se děje narušením statu quo. Čili pokusem o narušení nerovnováhy, vyvedením nerovnováhy z její vlastní rovnováhy. Tyto minusy se ovšem neruší.

STARÉ BÁSNĚ

Již minule jsem na poslední straně otiskl básen Františka Halase. Vztahovala se ke Georgu Traklovi /a jeho výročí/, ale měla už i ten druhý smysl, kterým bylo umístění na poslední straně. Na poslední straně budou bývát staré básně. Staré básně, na něž se zapomnělo. Na něž jsme zapomněli, nebo s kterými jsme se ještě nikdy nepotkali. Jména Sládek, Vrchlický, Toman nebo Dyk se občas vysloví, možná ne jen ve škole, - ale kdo je čte? Jejich řeč jakoby zněla staře a vzdáleně. Tehdejší čeština se však od naší liší mnohem méně, než si myslíme. Proč by i jejich myšlení mělo být tak vzdálené? Je to jen předsudek nás, kteří se cítíme být tak bezpředsudeční.

Pojal jsem předsevzetí /vzal jsem se před sebe/, že zřevěrečné slovo každého čísla bude mít básen, která se zjevila ze zasutosti věku, často i antikvárního prachu. Nevedí, že to zhušta budou jména známá, ba slavná. Nechci dokazovat, ale dělit se o radost z objevu. Největší radostí bude, když tato snaha bude nošením dříví do lesa.

/Ta dnešní básen je z Hanušovy sbírky Housle a ruka, vyšla v Melantrichu roku 1934 jako 8. svazek edice Poesie./

L.F.

STANISLAV HANUŠ

T E N Ž I V O T

Ten život se všemi gesty,
to bloudění, hříchy a ctnost ...
Jsme křižovatky, a cesty
z nás vedou na věčnost.

Modlitba, objetí, vražda,
čím umírat, žít je člověku ...
Vteřina každá
trvá do věků.

Všechno je přítomno kdesi,
nad tónem vrší se tón.
Z těch, které zoufají, děsí,
kéž zvon zní, byť puklý zvon.